

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä

**TALOUSARVIO 2024
TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2024
TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027**

Sisältö

YLEISPERUSTELUT	3
Kuntayhtymän perustehtävä.....	3
Seutustrategia 2024–2026	3
KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET	4
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	5
Talousarvion osat.....	5
Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus	6
Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta	6
KÄYTTÖTALOUSOSA	6
TULOSLASKELMAOSA.....	7
INVESTOINTIOSA.....	7
RAHOITUSOSA	7
TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027	8

YLEISPERUSTELUT

Kuntayhtymän perustehtävä

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä on vuonna 2022 perustettu jäsenkuntiensa yhteistyötä edistävä organisaatio. Kuntayhtymän jäseniä ovat Turku, Kaarina, Lieto, Naantali, Raisio ja Rusko.

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen (2.3.2022) mukaan Seutuhallitus hyväksyy talousarvion ja sen yhteydessä taloussuunnitelman (2:4§). Varainhoitovuoden yhteisten menojen suoritusta varten jäsenkunnilta peritään ennakkoja. Ennakkojen perusteena on varainhoitovuoden hyväksytyyn talousarvioon sisältyvä yhteismenojen määrä. Maksuosuuksien ennakot maksuunpannaan neljännesvuosittain, jolloin maksuosuutena on neljäsosa (1/4) kuntakohtaisesta vuosiarviosta. Seutuhallitus voi varainhoitovuoden aikana kuntayhtymän maksuvalmiuden salliessa tai siirtää ennakkojen maksuunpanon ajankohtaa myöhemmäksi tai jättää ennakot maksuunpanematta (3:16§). Perussopimuksen esityksen perusteluosiossa on linjattu, että vuosimaksu on tasolla 1,5–2,6 €/ asukas.

Perussopimuksen ja kuntayhtymän hallintosäännön mukaan seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.8. mennessä. Seutuhallitus hyväksyy kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvion kuluvan vuoden loppuun mennessä ja hyväksytyt talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.1. mennessä.

Seudullisen kuntayhtymän toiminnan ensisijaisena tarkoituksena on toimia yhteisen tiedonjaon, kehittämisen ja valmistelun alustana. Kuntayhtymän toiminnan painopisteet määritellään seutustrategiassa.

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtäviä ovat

- kuntayhteistyön yleinen kehittäminen
- kuntien välisen yhteistoiminnan kehittäminen
- yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden edistäminen
- jäsenkuntien yhteinen edunvalvonta
- aluepolitiikan toteuttaminen osaltaan
- muut yhteisesti sovitut seutuyhteistyöhön liittyvät tehtävät

Seutustrategia 2024–2026

Kuntayhtymä aloitti toimintansa elokuussa 2022. Vuoden 2023 aikana on valmisteltu uuden seutuyhteistyön ensimmäinen seutustrategia 2024–2026. Seutuhallituksen päättäessä tästä talousarviosta jäsenkuntien valtuustot eivät ole vielä hyväksyneet seutustrategiaa. Tähän talousarvioon kirjatut strategiset toimenpiteet ovat ehdollisia sille, että jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät esitettävän strategian.

Strategiaesityksen mukaan seutustrategian 2024–2026 strateginen visio on:

Turun kaupunkiseutu on kestävästi kasvava, kiinnostava ja innostava kansainvälisesti tunnettu kaupunkiseutu, jonka vahvuuksia ovat korkea osaamistaso, rikas historia, ainutlaatuinen saaristo, nopeat liikenneyhteydet ja sujuvat arjen palvelut.

Strategiaesityksen mukaan Seutustrategian 2024–2026 tavoitteet ovat:

1. Kestävä kasvu ja hyvä elämänlaatu
2. Saavutettava kaupunkiseutu

3. Korkea osaaminen ja työvoiman saatavuus
4. Vaikuttava seutuyhteistyö

Strategiaesityksen vuotta 2024 koskevat toimenpide-esitykset käsitellään seuraavassa luvussa.

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän tavoitteena on seutuyhteistyön edistäminen ja kaupunkiseudun elinvoiman, pitovoiman ja vetovoiman vahvistaminen.

Vuosi 2024 on Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän seutustrategian 2024–2026 ensimmäinen vuosi. Seutustrategiaan kirjatut toimenpiteet ovat kuntayhtymän vuosittaisten toiminnallisten tavoitteiden perusta.

Strategiaesityksen mukaiset toimenpiteet vuodelle 2024 ovat:

Toimenpiteet: Kestävä kasvu ja hyvä elämänlaatu	Toteutus
1.1. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä kehittää toimivat yhteistyömallit Science Parkin Business Turun , Turun seudun kehitys Oy:n ja muiden kaupunkiseudun elinvoiman vahvistamiseen pyrkivien tahojen kanssa.	2024
1.2. Kartoitetaan olemassa olevat kuntien peruspalvelujen ylikunnalliset palvelutuotannon muodot. Tunnistetaan mahdolliset kehityskohteet ja käynnistetään lisäselvitykset.	2024
1.3. Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen jälkeisessä ajassa kunnat kehittävät uusia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukokonaisuuksiaan. Jaetaan tietoa ja pyritään luomaan hyte-palveluihin yhteisiä toimintamalleja kaupunkiseudun kuntien kesken.	2024–2025
1.4. Tehdään selvitykset kaupunkiseudun liikuntapaikoista, liikuntaharrastusten avustumalleista ja jäsenkuntien suunnittelemista liikuntapaikkainvestoinneista. Arvioidaan investointitarpeiden yhtymäkohdat ja selvitetään, voidaanko joitain liikuntapaikkainvestointeja toteuttaa kuntien tai koko kaupunkiseudun yhteishankkeina.	2024
1.6. Jäsenkunnat voivat toteuttaa kuntayhtymän kautta yhteishankkeita, jotka tukevat kuntien yhteisiä Itämeren suojeluun, ilmastomuutoksen torjuntaan ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä tavoitteita.	2024–2026

Toimenpiteet: Saavutettava kaupunkiseutu	Toteutus
2.1. Valtion rahoitusta vaativia liikennehankkeita edistetään kaupunkiseudun yhteisellä edunvalvonnalla. Kuntayhtymä pitää strategiakauden aikana edunvalvontatavoitteensa ajan tasalla ja päivittää niitä tarvittaessa.	2024–2026
2.2. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän rooli MAL-sopimusprosessissa ja seudullisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa arvioidaan ja selkiytetään.	2024–2025
2.3. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä osallistuu Turun seudun rakennemallin päivitykseen ydinkaupunkiseutua koskevan suunnittelun osalta.	2024–2026
2.4. Luodaan rohkea tulevaisuusvisio kaupunkiseudun länsiyhteyksien kehittämistä. Visiotyössä huomioidaan meriliikenteen kehitysnäkymät ja lentoliikenteen sähköistyminen.	2024–2025
2.5. Vahvistetaan Turun lentoaseman asemaa edunvalvonnalla ja seutumarkkinoinnilla.	2024–2026

Toimenpiteet: Korkea osaaminen ja työvoiman saatavuus	Toteutus
3.1. Luodaan kaupunkiseudun yhteinen tilannekuva toisen asteen koulutuksen seudullisesta tarjonnasta ja kehitystarpeista.	2024-2025
3.2. Kaupunkiseudun kuntien väliset sivistyspalveluiden sopimukset tuodaan jatkossa tiedoksi ja keskusteltavaksi seutuhallitukseen.	2024-2026
3.4. Kotimaisen ja kansainvälisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi kaupunkiseudun kuntayhtymä tekee yhteistyötä Turku-Science-Parkin Business Turun , Turun työllisyysalueen ja kaupunkiseudun oppilaitosten kanssa.	2024-2026

Toimenpiteet: Vaikuttava seutuyhteistyö	Toteutus
4.1. Strategiakauden aikana vakiinnutetaan Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän ja muiden seudullisten elin-, veto- ja pitovoimaa edistävien organisaatioiden yhteistyö.	2024-2026
4.4. Strategiakauden aikana kehitetään ja pilotoidaan Turun kaupunkiseudun sisäinen palautejärjestelmä. Kuntayhtymä kehittää ja ottaa käyttöön palaute- ja arviointijärjestelmän, jonka avulla voidaan seurata seutuyhteistyön kehitystä ja vaikuttavuutta.	2024-2025
4.5. Turun kaupunkiseudun Seutufoorumi järjestetään vuosittain ja sen asema vakiinnutetaan seudun päättäjien, virkamiesten ja sidosryhmien tärkeänä kohtaamispaikkana.	2024-2026

Seutustrategiaan kirjattujen toimenpiteiden rinnalla jatketaan joitain vuonna 2023 käynnistettyjä projekteja.

Vuonna 2023 on käynnistetty Suomen Nato-jäsenyyden vaikutusten seudullinen arviointi. Suomen Nato-jäsenyyden toimeenpano voi tarjota kaupunkiseuduille ja alueille mahdollisuuksia, joilla on alue-taloudellisia vaikutuksia. Aiheeseen liittyvää selvitys- ja edunvalvontatyötä jatketaan vuoden 2024 aikana.

Turun kaupunkiseudun ensimmäiset yhteiset edunvalvontatavoitteet päätettiin huhtikuussa 2023. Seutustrategian hyväksymisen jälkeen kaupunkiseudun edunvalvontatavoitteet päivitetään.

Kesäkuussa 2023 järjestettiin kaupunkiseudun päättäjille, virkamiehille ja keskeisille sidosryhmille suunnattu Seutufoorumi, johon osallistui 140 kaupunkiseudun toimijaa. Tapahtuma järjestetään jatkossa vuosittain ja vuoden 2024 tavoitteena on kasvattaa tapahtuman tunnettuutta ja osallistujamäärää edellisestä vuodesta.

Seutuhallitus kokoontuu vuonna 2024 noin kerran kuussa. Kaupunkiseudun kuntajohtajakokous pitää oman valmistelevan kokouksensa ennen seutuhallituksen kokouksia. Seutujohtaja ja seutus sihteeri vastaavat kokousasioiden valmistelusta seutuhallitukselle ja kuntajohtajakokoukselle.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion osat

Kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta säädetään kuntalaissa. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän talousarviossa ovat yleisperustelut, toiminnalliset tavoitteet, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tilikauden tulo-rahoitus riittää käyttömenoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiossa sisältää kuntayhtymän investointisuunnitelmat talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosille.

Rahoitusosassa esitetään kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta, eli varsinaisen toiminnan kassavirta. Rahoitusosaan merkitään myös antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan talousarvion vaikutusta maksuvalmiuteen.

Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus

Turun kuntayhtymällä on yksi tehtäväkokonaisuus. Nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on kuntiin nähden sitova.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kuntayhtymän tasolla toteutettavalla raportoinnilla. Raportoinnilla seurataan sekä taloudellisen tuloksen että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Taloudellisen tuloksen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle ja jäsenkunnille neljännesvuosittain. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarviovuosi 2024 on kuntayhtymän 2. toimintavuosi. Vuonna 2024 kuntayhtymällä on kaksi omaa työntekijää: seutujohtaja ja hallinnon asiantuntija. Kuntayhtymän henkilöstömenot muodostuvat seutujohtajan ja hallinnon asiantuntija palkka- ja henkilösivukuluista. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Talousarvio sisältää myös seutuhallituksen ja tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot ja ansiomenetykskorvaukset.

Palveluiden ostoista suurin osa on asiantuntijapalveluita, joita hankitaan lisäresurssiksi seutustrategiassa asetettujen tavoitteiden toimeenpanoon. Loppuosa palveluiden ostoista muodostuvat ICT-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös seutuyksikön henkilöstön matkustukseen ja koulutukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien, mm. seutufoorumin, järjestämiseen liittyvät kulut.

Tarvike ja kalustomenot muodostuvat kuntayhtymän toiminnassaan tarvitsemista käyttökulutustavaroista ja kalustohankinnoista.

Vuonna 2024 kuntayhtymän käytössä on vuokratyöhuone. Työhuone on vuokrattu Varsinais-Suomen liiton toisesta kerroksesta. Kuntayhtymä voi käyttää omiin kokouksiinsa Varsinais-Suomen liiton kokoustiloja. [Tämä kappale ehdollinen seutuhallituksen toimitilaa koskevalle päätökselle 13.12.]

Kuntayhtymän toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa laskutettavista maksuosuuksista. Vuoden 2024 talousarvio on laadittu seutuhallituksen päätöksen mukaisesti siten, että laskutus on 1,5 €/asukas.

Kuntayhtymän vuoden 2024 talousarvion tulot ja menot ovat pienemmät kuin vuoden 2023 talousarviossa. Vuosi 2023 oli kuntayhtymän ensimmäinen täysi toimintavuosi ja vuoden 2023 talousarvio perustui puhtaasti alustavaan arvioon kuntayhtymän toiminnan kustannuksista. Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa on voitu hyödyntää vuoden 2023 talousseurantaa ja vuoden 2023 tilinpäätöksenustetta. Vuoden 2024 talousarvio vastaa vuoden 2023 talousarviota tarkemmin kuntayhtymän toiminnan todellisia kustannuksia.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma TA 2024

	TAE 2024	TA 2023	muutos €	muutos %
Myyntitulot/kunnat	462 848,50	603 386	-140 537,50	-23
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	-	-
Tulot yht.	462 848,50	603 385	-140 537,50	-23
Palkat ja palkkiot	170 000	199 500	-29 500	-15
Sivukulut	30 102	55 860	-25 758	-46
Henkilöstökulut yht.	200 102	255 360	-55 258	-22
Palvelujen ostot	230 746,50	328 026	-97 279,50	-30
Vuokrat	17 000	5000	+12 000	+240
Tarvikkeet ja kalusto	15 000	15 000	-	-
Menot yht.	462 848,50	603 386	-140 537,50	-23
Toimintakate	0	0		

INVESTOINTIOSA

Kuntayhtymällä ei ole investointeja vuosina 2024–2027.

RAHOITUSOSA

Seutuyksikön tulorahoitus kertyy jäsenkuntien maksuosuuksista. Tulorahoituksella katetaan kaikki käyttömenot. Seutuyksikön vuosikate on nolla.

Jäsenkuntien maksuosuudet:

Vuosimaksu vuonna 2024 on 1,5 €/asukas

Jäsenkunta	asukasluku 31.10.2023 (Tilastokeskus)	maksuosuus 2024 (euroa)
Turku	201 395	302 092,50
Kaarina	36 288	54 432,00
Lieto	20 563	30 844,50
Naantali	19 950	29 925,00
Raisio	25 261	37 891,50
Rusko	6 442	9 663,00
Yhteensä	309 899	464 848,50

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Kuntayhtymällä ei ole tällä hetkellä tiedossa taloussuunnitelmakaudella investointeja, varauksia, lainoja eikä rahastoja. Mahdollinen ulkopuolinen hankerahoitus huomioidaan vuosisuunnittelussa ja tarvittaessa muutostalouсарvioissa. Henkilöstökulujen laskentaperusteena on käytetty koko suunnitelmakauden ajan kahta henkilötyövuotta (2 htv). Mikäli kuntayhtymän tehtäviin päätetään muutoksia suunnitelmakauden aikana, on henkilötyövuositarve uudelleen arvioitava.

Tulojen osalta taloussuunnitelma on laskettu vuosimaksutasolla 1,5 euroa per asukas. Vuosittaiseksi asukasluvun kasvuksi on arvioitu tässä varovaisuusperiaatteella 1% vuotuinen kasvu. Menojen kasvua arvioitaessa on käytetty Kuntaliiton arviota kuntasektorin kustannusten kasvusta.

	TASU 2025	TASU 2026	TASU 2027
Myyntitulot	467 477	472 152	476 874
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	467 477	472 152	476 874
Palkat ja palkkiot	173 400	176 001	178 641
Sivukulut	31 548	32 120	32 701
Henk.kulut yht.	204 948	208 121	211 342
Palvelujen ostot	240 019	240 996	241 956
Vuokrat	17 510	18 035	18 576
Tarvikkeet ja kalusto	5 000	5 000	5 000
Menot yht.	467 477	472 152	476 874
Toimintakate	0	0	0
Vuosikate	0	0	0

Taloussuunnitelmalla ei ole vaikutusta kuntayhtymän maksuvalmiuteen.